

VIDEO 4

Set 2

Ain't No Sunshine (Dm) 00'20" in deze video

Sunny (Dm) 05'45" in deze video

Killing Me Softly (with his song) (G en Em) 10'37" in deze video

Isn't She Lovely (E^b) 13'34" in deze video

1. Ain't No Sunshine (B. Withers, 1971)

Een klassieker van een componist die heel wat toffe songs geschreven en gezongen heeft. Normaal wordt dit in a klein gespeeld – voor een mannenstem – maar nu dus voor vrouwenstem. Kijken we even hoe je dat moet veranderen in MuseScore, dan leer je dat meteen ook. Trouwens, blazers moeten dat ook doen voor elk stuk...

Ik klik in de eerste maat, dan CTRL (of CMD) A om alles te selecteren en dan ga ik naar gereedschappen en kies transposeer. Je kiest je correcte toonaard en alles – ook akkoorden – past zich aan. Hier en daar zal je de stokjes van de noten moeten wijzigen, gebruik een x om deze omhoog of omlaag te bewegen.

Deze song staat nu in d klein – net zoals het laatste nummer van de eerste set. Maar ditmaal wordt er enkel en alleen gebruik gemaakt van d klein antiek. En dat is uitzonderlijk, maar maakt de song ook heel speelbaar.

Pop Ballad

$\text{♩} = 70$

Ain't no sun - shine when she's

2 Dm^7 Am Dm^7 Dm^7 Am Dm^7

gone It's not warm when she's a - way Ain't no sun - shine when she's gone

6 Am Gm^7 Dm^7 Am Dm^7

— And she's al - ways gone too — long — A - ny - time — she goes a - way Won - der this time when she's

De song begint met een heel lange opmaat, dus kan je best een intro voorzien. Vaak gebruikt men de begeleiding van de eerste twee maten. Die worden enkele malen herhaald tot een stop time solo break volgt, met andere woorden, er wordt gestopt op het Dm akkoord en dit op de eerste tel van een nieuwe maat. Zo kan de vocalist starten met de opmaat. En je merkt het, alle akkoorden komen uit d mineur antiek. Voor een solo kan je die natuurlijk gebruiken, wil je het wat meer bluesy maken, voeg dan soms een a^b toe, de enige blue note in mineur (zie mijn uitleg bij het laatste nummer uit de eerste set).

Bij dit nummer hoort traditioneel een moeilijker passage, daar waar de zang alleen verder gaat met I know I know: gewoon verder tellen en volgen...

JamZ.Bond

14 *Am* *Gm7* *Dm* *Am* *Dm N.C.*
— And this house just ain't no home - A-ny-time she goes a-way And I know, I know, I know, I know,
18
I know, ...
21 *(Am)* *N.C.*
Hey, I ought-ta leave you a lone

Op deze video met oa Bill Withers en een heel funky looking drummer hoor je hoe het kan:
<https://www.youtube.com/watch?v=CICIOJqEb5c>

2. Sunny (B. Hebb, 1966)

Nog zo'n klassieker, een beetje de leidraad van deze tweede set. En wederom in d mineur. Je zal deze toonaard hierna wel goed kennen...

Dm *F7* *Bb7* *Em7b5* *A7*
Sun - ny, yes - ter - day my life was filled with rain.
5 *Dm* *F7* *Bb7* *Em7b5* *A7*
Sun - ny, you smiled at me and real - ly eased the pain. Oh, the
9 *Dm* *Dm/C* *Bm7b5* *Bb7* *Eb7*
dark days are gone, and the bright days are here. My Sun - ny one shines so sin - cere, oh,
13 *Em7b5* *A7* *Dm* *A7*
Sun - ny, one so true, I love you.

Een link:

https://www.youtube.com/watch?v=ubvYQxTXO3U&ab_channel=45RPMbyMikeEvans

Beginnen we eerst even met de laatste vier maten: hier zie je een II – V – I cadens in mineur. Hoe kan je dat zien? Aan het eerste akkoord Em^{7b5} , het tweede A^7 en het slotakkoord Dm van deze cadens. Kijken we nogmaals naar de akkoorden uit d antiek en harmonisch:

The image shows two staves of music. The top staff is labeled 'd mineur antiek' and the bottom staff is labeled 'd mineur harmonisch'. Above the top staff, the chords Dm7, Em7b5, and Am7 BbΔ7 are indicated. Above the bottom staff, the chords Em7b5, A7, and BbΔ7 are indicated. The music consists of eighth and quarter notes on a treble clef staff.

Wat valt op? Dat zowel d mineur antiek als harmonisch een Em^{7b5} hebben, maar enkel harmonisch geeft – dankzij toevoeging van die leidtoon – A^7 . Vermits net die leidtoon verschillend is, speel je best enkel op A^7 harmonisch, dus met c^\sharp . Speel die c^\sharp meer naar het einde van de maat zodat die mooi kan oplossen. Bij het begin van de maat is dat soms iets te zwaar.

Het is eigenlijk steeds de dominant die we uit harmonisch halen – vandaar nogmaals de betekenis van harmonisch. De andere akkoorden komen uit antiek, al dan niet licht aangepast zoals in deze song:

The image shows a single staff of music with lyrics: 'Sun - ny, yes - ter - day my life was filled with rain.' Above the staff, the chords Dm, F7, Bb7, Em7b5, and A7 are indicated. The music is in 4/4 time and features quarter and eighth notes.

Je merkt die F^7 en Bb^7 , dat zijn de diatonische akkoorden $F^{\Delta 7}$ en $Bb^{\Delta 7}$ maar nu met een klein septiem, dat klinkt altijd bluesier, trouwens Bb^7 hebben we zo ook gezien in het vorige nummer.

The image shows two staves of music. The top staff is labeled 'd mineur antiek' and the bottom staff shows chord progressions. Above the top staff, the chords Dm7, FΔ7, and BbΔ7 are indicated. Above the bottom staff, the chords FΔ7, F7, BbΔ7, and Bb7 are indicated. The music consists of quarter notes on a treble clef staff.

Blijven nog de maten 9 – 13 en daar zie je eerst een daling in de bas, naar het Bm^{7b5} akkoord. Dat is minder vreemd dan het lijkt:

The image shows a single staff of music with lyrics: 'dark days are gone, and the bright days are here. My Sun - ny one shines so sin - cere, oh,'. Above the staff, the chords Dm, Dm/C, Bm7b5, BbΔ7, and Eb7 are indicated. The music is in 4/4 time and features quarter and eighth notes.

Bm^{7b5} is immers gelijk aan $Bb^{\Delta 7}$ maar dan enkel met verhoogde grondnoot. Dus valt die b^b uit de voortekening even weg en ben je eigenlijk even in C-groot of a-klein. Dan is er nog het Eb^7 akkoord, dat is wat moeilijker, maar een goeie toonladder is dan E^b lydian dominant.

Dominant omdat het een klein septiem heeft, en Lydian slaat op de kwart die verhoogd wordt en zo ben je toch iets dichterbij de mineur...

Een intro? De eerste vier maten lenen zich zeker voor een goeie intro en worden dan ook vaak gebruikt.

Een coda? Let op, want heel wat versies bevatten modulaties, waarbij de volledige melodie enkele malen een halve toon hoger worden gespeeld... dat gaan we niet doen. (Is nochtans een heel goede oefening 😊). De laatste vier maten herhalen lijkt me zeker een goeie optie om dit stuk te eindigen. On cue voor de laatste zin: *I Love You* en kijken naar de lead.

3. Killing Me Softly (C. Fox, N. Gimbel, 1971) in Em

Een heel bekende song, zowel uitgevoerd door Roberta Flack en veel later door The Fugees. Kijk je naar de voortekening, dan verwacht je G groot, maar vergeet niet, dat kan ook e klein zijn. En deze song speelt zo een beetje met beide toonaarden. Je bemerkt dat de eerste twee maten van de eerste drie notenbalken identiek zijn, maar bij de derde maat krijg je enkele verschillen: ofwel los je op in de tonica (G-groot) ofwel in de verwante mineur of e klein.

De akkoorden uit G-groot of e-klein die tot hertoe gebruikt zijn:

In de laatste maat zie je een extra noot opduiken, een d[#] en die hoort bij B⁷ waarvan deze de tert is. Net zoals in vorige stukken in mineur, wordt de leidtoon naar e klein toegevoegd, voor meer spanning, meer neigend naar oplossing.

In G-groot heb je normaliter Bm⁷ en door die verhoogde terst wordt dit B⁷, de dominant van e klein dat daarop volgt:

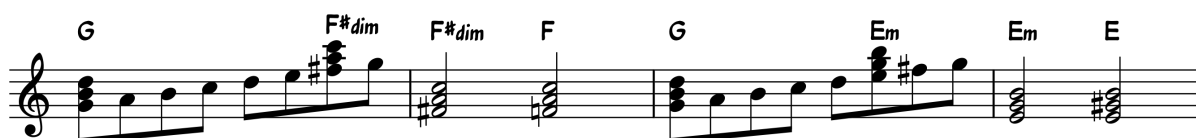
Daarna komen we weer enkel diatonische akkoorden tegen, nu vaak in vierklank, en alleen naar het einde zijn er enkele verrassingen, met het F en E akkoord.

Toch is dat niet zo verwonderlijk: F is een 'aanpassing' van F^{#dim} op de VIIde trap in G, maar met verlaagde grondnoot – of je kan zeggen, we lenen dit tijdelijk uit C-groot, een verwante toonaard van G-groot. En E is ook maar 1 noot verschil, g werd g[#] en dat vormt de leidtoon naar Am, het beginakkoord waarna we leiden. Misschien had je gedacht dat dit een nieuwe tonica is, maar je hoort duidelijk dat dit akkoord geen rust brengt, het voelt niet 'als thuis komen'.

Dus op zich, niet zo moeilijk als op het eerste gezicht lijkt. Wil je een solo? Speel dan in de hoofdtoonaard met slechts hier en daar – en wederom – slechts 1 toontje verschil.

Vaak wordt als intro gestart met de laatste 14 (sic!) maten, en dat lijkt me een goed idee want het E akkoord leidt terug naar het begin. En zo kan je ook stoppen op dit akkoord dat perfect de sfeer en het onderwerp van deze song samenvat: Killing Me Softly – tergend traag en dus nog niet gedaan... - with his song.

4. Isn't She Lovely (S. Wonder, 1976) en in E^b

Deze song van Stevie Wonder – uit de dubbelelpee Songs In the Key of Life met heel wat andere hits zoals Sir Duke, As, I Wish – staat oorspronkelijk in E-groot, maar dat is niet de gemakkelijkste toonaard voor blazers. Daarom deze versie in E^b.

Er is een vaste intro, die quasi altijd gespeeld wordt en dat gaan we dus ook doen. Moeilijkheid vormt de zgn. funk/shuffle feel of 12/8 feel in de begeleiding. Wat betekent dit in 4/4: elke tel wordt als het ware onderverdeeld in een trioel van achtste noten, en zo kom je uit op 12/8. Dat is heel duidelijk te zien in de unisono break in de voorlaatste maat. Maar nog duidelijker is wanneer je het origineel (in een andere toonaard) beluisterd. Klap maar mee en je zal spontaan die trioelen van achtste noten aanvoelen. Dan begrijp je meteen de intro en het ritme dat daar staat: vierde noten maar op de derde tel die trioel. Zoek dus een goede bijhorende drum- en baspartij waar die trioelen in verwerkt zijn.

En voor die akkoorden? Wat zijn die 9 en 13? De afspraak bij 9 en 13 is dat dit een uitbreiding is van een akkoord met klein septiem. Dus Cm⁹ staat voor Cm⁷ met ⁹, F¹³ zelfs voor F⁷ met ⁹ en ¹³. Dus geen probleem als je die nog niet kan spelen, reduceer het akkoord tot zijn essentie en speel Cm⁷ of F⁷. Hetzelfde geldt wat verder voor die E^{bΔ9} want die driehoek wijst op een groot septiem, en die mag je zeker spelen, maar je mag er ook een ⁹ aan toevoegen. Bij lichte of grote paniek: speel enkel de drieklank en dat is echt geen ramp! En wat dan met A^b/B^b? Men noemt dat een hybrid akkoord, vermits de basnoot (onder de schuine streep) geen deel uitmaakt van het akkoord. Maar dat betekent vooral dat de bas deze B^b moet spelen, en de pianist of gitarist, kan zich beperken tot de drieklank alleen of eventueel voor de pianist, de B^b in de linkerhand plaatsen. Je hoort dat dit een sus⁴ sound geeft.

En dan is er die N.C. of No Chord, leuk is als iedereen die unisono break – men spreekt vaak van een lick – kan meespelen. Is die moeilijk? Jazeker, maar om je te helpen: deze lick is opgebouwd uit de majeure pentatonische ladder, weliswaar startend op de kwint.

Wat met de coda? Je kan meteen stoppen met die lick teneinde te spelen, dat is altijd een mooie verrassing en werkt zeker als einde. Luister maar naar deze live versie: en zoals zo vaak, wordt de slotzin 3 x herhaald – dat hebben we al enkele malen gezien, niet?

Blijft en wordt toch een heel fijne song om een set mee af te sluiten, akkoord?